

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku Z. J., E. J. i M. J.

przy uczestnictwie Miasta W., W. S., R. K., R. S. i Z. S.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 grudnia 2010 r.,

zażalenia uczestnika postępowania Miasta W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 8 kwietnia 2010 r., sygn. akt V Ca (...),

w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania,

- 1) odrzuca zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia w pkt I. 2. i I. 3. postanowienia;**
- 2) uchyla zawarte w pkt II postanowienia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancje odwoławcze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z 8 kwietnia 2010 r. Sąd Okręgowy w W. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w W. w sprawie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania w ten sposób, że: - w punkcie I.2. nakazał pobranie od Miasta W. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w W. kwoty 8.100

zł tytułem nieuiszczonej opłaty od wniosku; - w punkcie I.3. zasądził od Miasta W. na rzecz M. J., E. J., R. S. i Z. S. solidarnie kwotę 2.015 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; - w punkcie II sentencji zasądził od Miasta W. na rzecz M. J., E. J., R. S. i Z. S. solidarnie kwotę 9.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za instancje odwoławcze. Jako podstawę orzeczenia o kosztach Sąd Okręgowy powołał w uzasadnieniu art. 520 § 3 k.p.c., wskazując jedynie numer tego przepisu i nie uzasadnił podstaw jego zastosowania.

W zażaleniu na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w postanowieniu orzekającym o istocie sprawy uczestnik – Miasto W. zarzucił, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przez zaniechanie jego uzasadnienia. Uczestnik argumentował, że brak uzasadnienia uniemożliwia kontrolę instancyjną rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania, zwłaszcza że zostało ono wydane przez Sąd Okręgowy z powołaniem się na art. 520 § 3 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia z 8 kwietnia 2010 r. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji w niniejszej sprawie objęte zostały koszty postępowania przed tym Sądem, a zatem orzeczenie Sądu drugiej instancji odnoszące się do tych kosztów nie jest zaskarżalne zażaleniem do Sądu Najwyższego (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r., V Cz 219/10, z 16 czerwca 2010 r., I Cz 30/10, z 23 czerwca 2010 r., II Cz 7/10, z 24 września 2010 r., IV Cz 60/10, z 27 października 2010 r., V CZ 69/10). To samo odnosi się do rozstrzygnięcia o obowiązku uregulowania nieuiszczonej opłaty od wniosku. W tej sytuacji zażalenie uczestnika na rozstrzygnięcia zawarte w pkt I.2. i I.3. postanowienia z 8 kwietnia 2010 r., jako niedopuszczalne, podlegało odrzuceniu, a to na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

2. W świetle art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. dopuszczalne jest zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w pkt II postanowienia z 8 kwietnia 2010 r., bowiem jego przedmiotem są koszty postępowania odwoławczego. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, rozstrzygnięcie o tym przedmiocie Sąd Okręgowy oparł

na podstawie art. 520 § 3 k.p.c., a przepis ten tworzy wyjątek od reguły zakładającej ponoszenie kosztów przez uczestników postępowania nieprocesowego w częściach równych. Przepis ten pozwala na zasądzenie od jednego z uczestników kosztów postępowania, które poniósł inny uczestnik, jeśli interesy uczestników są sprzeczne lub jeśli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wydane na podstawie art. 520 § 3 k.p.c., stanowi odstępstwo od zasad ogólnych i z tej przyczyny powinno zostać uzasadnione w sposób bardziej szczegółowy niż tylko powołanie się na numer stosowanego przepisu. Należy przy tym zauważyć, że z art. 520 § 3 k.p.c. wynika fakultatywny charakter decyzji sądu o zmianie podstawy orzeczenia o kosztach postępowania, co stanowi dodatkową przyczynę, dla której zastosowanie art. 520 § 3 k.p.c. wymaga wyjaśnienia przez sąd przyczyn i zakresu skorzystania z uprawnień dyskrecyjnych. Konieczność uzasadnienia przyczyn zastosowania art. 520 § 3 k.p.c. wynika także z faktu, że Sąd Okręgowy zmienił w tym zakresie rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego (dokonane w postanowieniu z 27 listopada 2007 r.), którego podstawę stanowił art. 520 § 2 k.p.c. Uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, z jakich przyczyn odstąpił on od stosowania ogólnej reguły określającej zasady ponoszenia kosztów w postępowaniu nieprocesowym przez uczestników tego postępowania, co uniemożliwia kontrolę rozstrzygnięcia w instancji odwoławczej (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 9 czerwca 2009 r., II CSK 49/09, niepubl.; z 8 marca 2010 r., II PK 260/09, niepubl.; z 29 maja 2008 r., II CSK 39/08, niepubl.; z 17 lipca 1997 r., III CKN 149/97, OSP 2000, nr 4, poz. 63).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 2 postanowienia oraz pozostawił Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.